

Salla
In the middle of nowhere

Sallan tiedotuslehti 2 / 2023

www.salla.fi/info/kotosalla-lehti/

**Kesän avajaiset
kokosi kunta-
laiset yhteen**
sivu 3

**Salla-päivän
ohjelma**
sivut 6 - 7

**Sallaan
rakennetaan
uusi ecoASEMA**
sivu 9

Hyvinvointia juuri sinulle!

Onnellisuus ja hyvinvointi on noussut viime vuosina tärkeäksi asiaksi yhteiskunnan asialistalla. YK:n yleiskokous hyväksyi vuonna 2011 päätöslauselman, jossa onnellisuuden tavoittelu määriteltiin ”perustavanlaatuisiksi inhimilliseksi päämääräksi”. Siitä lähtien on julkaistu maailman onnellisuusraportti (The World Happiness Report 2023), jossa Suomi oli jo kuudetta vuotta peräkkäin maailman onnellisin maa.

Mitä hyvinvoinnilla sitten oikein tarkoitetaan? Monissa tutkimuksissa toistuu suomalaisen professori Erik Allardtin näkemys hyvinvoinnista, jonka mukaan hyvinvointi koostuu kohtuullisesta elintasosta ja resursseista (having), mielekkäästä toiminnasta (doing) ja merkityksellisistä suhteista (loving) eli elintasosta ja elämänlaadusta. Hyvinvoinnin käsite rinnastetaan usein elämänlaadun käsitteeseen, joka koostuu yksilön kokemasta hyvinvoinnista ja terveydestä, psyykkisestä hyvinvoinnista, sosiaalisista suhteista, osallisuudesta ja merkityksellisyydestä sekä aineellisista elinoloista ja elinympäristön laadusta. Osallisuuden kokemus syntyy mahdollisuudesta osallistua yhteiseen toimintaan ja vaikuttaa omaan elämään, kuulumisen ja merkityksellisyyden tunteista sekä luottamuksesta tulevaan. Kokemus osallisuudesta edistää ja vahvistaa hyvinvointia.

Kunnan näkökulmasta osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tulee siis vahvistaa, jotta kuntalaisten hyvinvointi paranee. Hyvinvoinnin edistäminen on poikkihallinnollisesti koko kuntaorganisaation asia. Hyvinvointia tulee myös edistää moniulotteisesti sekä tässä ja nyt tapahtuvalla toiminnalla, että pitkälle tulevaisuuteen ulottuvilla, strategisilla toimilla. Viimeisenä muttei vähäisimpänä toimena hyvinvoinnin edistämisessä on tärkeää tunnistaa omat paikalliset voimavarat eli kuntalaiset, yhdistykset, järjestöt, yritykset ja seurakunnat, jotka kaikki yhdessä luovat omaa paikallista kulttuuria. Voimavarojen yhdistäminen, kumppanuuksien rakentaminen ja toimiva yhteistyö edistävät kaikkien kuntalaisten hyvinvointia.

Tässä lehdessä meillä on paljon esimerkkejä sallalaisesta yhteisöllisyydestä ja osallisuudesta. Ensimmäistä kertaa järjestetty Kesän avajaiset kokosi mukavasti osallistujia kylmästä säästä huolimatta. Tapahtuman järjestivät perhekeskuksen toimijat ja siitä on tarkoitus tehdä jokavuotinen perinne, jossa pääpaino on tuoda esiin kunnan, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin palveluita sekä ottaa vastaan niihin liittyvää palautetta tai kehittämishetkiä. Perhekeskuksen toiminta on esimerkki verkostomaisesta yhteistyöstä eri sektoreiden välillä, jossa kaikilla on sama päämäärä eli perheiden voimavarojen vahvistaminen.

Osallisuutta lisää myös osallistuva budjetointi, joka toteutetaan Sallassa nyt ensimmäistä kertaa. Siinä kuntalaiset otetaan mukaan päätöksentekoon eli annetaan mahdollisuus vaikuttaa talousarvion määrärahojen kohteiden valintaan. Osallistuvaan budjetointiin varataan yhteensä 10 000 euron määräraha yhteen tai useampaan toimenpiteeseen vuonna 2024 toteutettavaksi.

Tapahtumarikas heinäkuu tarjoaa sallalaisille ja matkailijoille useita mahdollisuuksia kohtaamiseen ja osallisuuteen. Kirkonkylän tapahtumia ovat jo kymmenettä kertaa järjestettävä Äinpäin-päivä sekä perinteinen Salla-päivä. Paitsi kirkonkylällä, myös sivukylissä on monia tapahtumia Hautajärvi-päivästä Naruskan perinneruokapäivään sekä Kursun kylätansseihin.

Yhdistyksistä mainittakoon Sallan 4H-yhdistys, joka yhteistyössä Sallan seurakunnan kanssa järjesti lasten kesäleirejä kesäkuun alussa ja heinäkuussa on vuorossa nuorten 4H-yrittäjien kesägrilli, joka palvelee asiakkaita jo toisena kesänä peräkkäin parin viikon ajan. Yrittäjät ja ruokalista ovat vaihtuneet, mutta konsepti on sama!

Salla Latu ja Polku ry on puolestaan aktivoitunut puolustamaan rakasta harrastustaan avantouintia. Heidän tavoitteenaan on rakentaa uusi sauna paitsi avanto- myös kesäuimareille. Aktiivisuutta ei puutu myöskään Sallan kansalaisopistolta kesäajan kursseineen tai monipalveluauto Lukuwoortilta, joka vie kirjat Sallan joka kolkkaan ja paljon muutakin siinä sivussa.

Sallassa investoidaan ja innovoidaan koko ajan. Niinpä KotoSallassa päätettiin avata uusi palsta: Sallasta Syttöjä Suomeen, joka kertoo tulevista kehittämissankkeista ja tapahtumista, joilla tehdään tulevaisuutta.

Hyvinvointi ei kuitenkaan aina tarkoita aktiivista osallistumista, vaan erityisesti kesällä tulee mieleen lähinnä rentoutuminen ja voimien kerääminen tulevaa talvea varten. Loikoilu laiturin nokassa auringon paisteessa, soutelu järven selällä tai leppoisa tallustelu metsässä, soilla ja tuntureilla (kenties uuden Salla – in the middle of nowhere sankon kanssa!) antavat henkistä ja fyysistä energiaa. Tärkeintä on, että teet juuri sitä, minkä koet itse itsellesi tärkeäksi, hyvinvointia tuottavaksi asiaksi.

Hyvinvoivaa heinäkuuta kaikille!
Elina Jokela
perhekeskuskoordinaattori

Kiviaavan partisaani-iskun muistomerkillä johtavat pitkospuut on uusittu.

Kuva: Risto Pöyliö

Taival

*Upea oli matka
nähdä
kokea
ja koskettaa.*

*Tuntea
hipaisuna
valo
jonka Luojamme
rakkaus
meille valona
pilvien
lomitse kantaa.*

Nestori Kellokumpu 5.7.2015

**Nestorin
runoissa on
vahvasti läsnä
luonto ja
ihmisyys.**

Päätoimittaja: Marja Myllykangas, marja.myllykangas@salla.fi

Juttuideat ja palautteet: elina.jokela@salla.fi

Toimitussihteeri: Elina Jokela

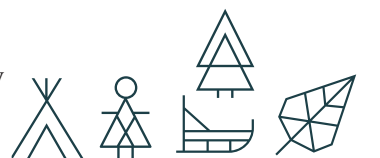
Kansikuva: Annina Kämäräinen / Sallan 4H-yhdistys

Kotosalla-logo: Kauko Kellokumpu

Taitto: Viestinet, Maire Mattila

Paino: Suomalainen Lehtipaino Oy

Lehti ilmestyy 3 – 4 kertaa vuodessa.

Kesän avajaisiin kokoontui väkeä kylmästä säästä huolimatta. Makkaraa sai paistaa ulkonäyttelyalueen laavulla.

” Tapahtuman tarkoituksena oli kertoa kuntalaisille mitä palveluita kunta, hyvinvointialue ja kolmas sektori Sallassa järjestävät.

Kesän avajaiset kokosi kuntalaiset yhteen

Sallassa järjestettiin Kesän avajaiset alkukesän sateisena torstaina. Vaikka ilma oli kylmä ja sateinen, ihmisiä osallistui kuitenkin mukavasti museon ulkonäyttelyalueella ja Rakakievarissa järjestettyyn tapahtumaan. Tapahtuma oli osa kunnan hyvinvoinnin edistämistyötä ja sen järjestelyistä vastasivat perhekeskusverkoston toimijat. Tapahtumassa tuotiin esille kunnan puolelta esimerkiksi kansalaisopiston ja kirjaston palveluita, mutta myös eri yhdistykset ja Sallan seurakunta olivat vahvasti läsnä. Tarkoituksena olikin kertoa kuntalaisille mitä palveluita kunta, hyvinvointialue ja kolmas sektori Sallassa järjestävät.

Kesän avajaisissa korostettiin osallisuutta ja tapahtumassa olikin monta toimintapaikkaa. Kansalaisopiston huovutuspiisteellä kävi kova kuhina, kun lapset ja aikuiset saivat osallistua taideteoksen tekemiseen neulahuovuttamalla työhön oman osuutensa. Myös perhonsidonta

Piirustuskilpailusta saatiin paljon hienoja ehdotuksia perhekeskuksen logoa varten. Uusi logo julkaistaan Salla-päivillä.

oli suosittua. Perhon heittotaitoa sai myös harjoitella kuivala maalla museon takapihalla. Varhaiskasvatuskeskuksen väki järjesti lapsille ämpäriointia ja saalis oli takuuvarma! Kirjaston monipalveluauto Lukuwoorti oli pihalla ja samassa yhteydessä Sallan Latu ja Polku esitteli omaa

toimintaansa. Sallan riistanhoitoyhdistyksen väki arvuutteli ulkonäyttelyalueella etäisyyttä hirvitaluun. Sallassa metsästys on suosittu harrastus ja kunnan alueella toimiikin 18 metsästysseuraa.

Tapahtumassa sai osallistua myös perhekeskuksen logokilpailuun. Piirtämällä kuvan perhekeskuksen logoa varten sai vastalahjaksi hienon Salla – in the middle of nowhere -sankon! Kilpailu, tai ehkä sen hieno palkinto, innoittikin suuren määrän osallistujia ja perhekeskuksen toimijat saivat todella hienoja ehdotuksia perhekeskuksen logoa varten. Ehdotusten perusteella on aloitettu jatkojalostus ja uusi logo julkaistaan Salla-päivillä.

Osallisuuden teemaan liittyen kesän avajaisissa oli myös kysely, jossa sai avoimesti kertoa mikä Sallassa on hyvää tai huonoa tai toivoo jotain tiettyä asiaa tai palvelua. Asiaita sai kirjoittaa lapuille anonymisti tai ihan nimen kera. Samalla kysyttiin myös, onko kuntalaisilla tarvetta

Yhteisesti tehty huovutustaideteos pääsee näytille kunnanviraston seinälle.

jollekin tietylle palvelulle tai osaamiselle, esim. ulkoilukaveria, koiranhoitajaa tai nurmikon leikkaajaa. Samalla saattoi myös ilmi oman osaamisensa, jota voisi jakaa muiden kanssa, esim. laulu- tai soittotaito tai tapahtuman järjestäminen. Esimerkiksi nurmikonleikkuu -palvelulle olisi kysyntää kovastikin, ja sitä pyritään yhdessä 4H-yhdistyksen kanssa järjestämään; jos ei tänä kesänä niin ensi kesänä viimeistään. Osaamistaan puolestaan tarjosivat muun muassa sukututkija ja kuppari! Sallalaisilta löytyy siis monenlaista osaamista, eikä sitä kannata piilottaa vakan alle,

vaan jakaa mahdollisuuksien mukaan muiden kanssa.

Osallisuus – teemaa jatketaan myös Salla-päivillä. Silloin on mahdollista vastata osallistuva budjetointi -kyselyyn, jossa voi vaikuttaa 10 000 € määrärahan käyttöön Sallan kunnan vuoden 2024 talousarviossa. Eikä ämpäritäkään ole unohdettu; vastaamalla kyselyyn saa mukaansa hienolla Salla – in the middle of nowhere -logolla varustetun ämpäriin! ■

Teksti: Elina Jokela
Kuvat: Jonna Uutela-Harjukelo ja Elina Jokela

Osallistuva budjetointi -kysely alkaa Salla-päivänä

Sallan kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 8.6.2023 § 29 ottaa käyttöön osallistuvan budjetoinnin. Osallistuva budjetointi toteutetaan syksyllä talousarviovalmistelun yhteydessä. Vuoden 2024 talousarviossa varaudutaan käyttämään 10 000 euron määräraha osallistuvaan budjetointiin.

Kunnan asukkaille järjestetään kysely toteutettavista hankkeista heinä-elokuun aikana. Kysely julkistetaan ja avataan Salla-päivänä ja jatkuu 18.8.2023 saakka. Johtoryhmä läpikäy saapuneet ehdotukset ja toteutukseen valittava / valittavat vaihtoehdot viedään jatkovalmisteluun ja talousarvion toimenpiteisiin.

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan päätöksentekoon eli annetaan mahdollisuus vaikuttaa budjetin määrärahojen kohteiden valintaan. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on lisätä asukkaiden osallisuutta kunnan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä tukea asukkaiden

hyvinvointia.

Osallistuvaan budjetointiin varataan yhteensä 10 000 euron määräraha yhteen tai useampaan toimenpiteeseen vuonna 2024 toteutettavaksi. Sallan kunta pyytää kuntalaisilta ehdotuksia toimenpiteistä, joihin Sallan kunta käyttäisi ko. määrärahan.

Kysely on avoinna 19.7.-

18.8.2023 ja löytyy täältä: www.salla.fi/kyselyt

Kyselyyn on mahdollista vastata sähköisesti tai paperisella lomakkeella myös Salla-päivänä kunnan kojulla. Salla-päivänä kyselyyn vastanneet saavat Salla-ämpäriin! ■

UUSIA
YRITTÄJIÄ

Pasi Hautajärvi (vas) ja Kalle Koskinen uuden kyltin kanssa. Kuvat Risto Pöyliö

Napapiiri Cafe sai uudet kyltit

Sallan kunta toimitti In the middle of nowhere – Arctic Circle kyltin Karhunkierroksen luontokeskukselle. Samalla vaihdettiin kuulumiset paikan omistajan **Kalle Koskinen** kanssa.

Helmikuussa Kalle Koskinen avasi Karhunkierroksen luontokeskuksen Hautajärvellä. Tiloissa toimii Napapiiri Cafe, josta saa normaalit kahvilapalvelut ja päivän lounaan. Viikonloppuisin on järjestetty karaokeiltoja, jotka ovat saaneet mukavan vastaanoton, varsinkin pari ensimmäistä saivat suuren suosion.

Toimintaa on nyt kehitetty ja paikkaan on rakennettu matka-

parkki asuntoautoille. Samoin retkeilijöitä varten on hankittu neljä Tuntsakotaa majoitustiloiksi. Kotia kasattiin juuri vierailu-hetkellä. ”Katsotaan ja testataan, miten tämä lähtee vetämään”, tuumii Kalle.

Suunnitelmia Kallella on paljon muutakin, esimerkiksi elävää musiikkia olisi tarkoitus kokeilla syksymmällä.

Kalle on iloinen siitä, että on nyt saanut lapsuudenystävän vetämään päivittäisiä toimintoja Basecamp Oulangassa ja Napapiiri Cafessa ja hän voi keskittyä ideointiin ja kehittämiseen. Näiden kahden paikan lisäksi

”

Toimintaa on nyt kehitetty ja paikkaan on rakennettu matkaparkki asuntoautoille. Samoin retkeilijöitä varten on hankittu neljä Tuntsakotaa majoitustiloiksi.

hänellä on vielä Ruka Adventures ohjelmapalveluyritys. ■

Onnea ja menestystä uudelle yritykselle.

Risto Pöyliö

Kalle Koskinen esittelee uusia Tuntsakota majoitustiloja.

Tero Ailasmäki korjaa moottorikelkat ja mönkijät

Tämän vuoden keväällä **Tero Ailasmäki** on aloittanut Sallan kunnan keskustassa moottorikelkkojen ja mönkijöiden huolto- ja korjaustoiminnan.

Teron yritys toimii Reijo Iivarin omistamalla entisellä TVL:n varikolla. Toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin. ”Kyllä tämä on ollut positiivinen yllätys, että kysyntää on ollut näinkin paljon”, toteaa Tero.

Tilat alkavat käydä ahtaaksi; jos kysyntä jatkuu tällaisena niin yrittäjän pitää etsiä isompia tiloja. Palaute asiakkailta on ollut pelkästään positiivista. Ovatpa jotkut todenneet, että liian halvalla teet!

”Alhaisempi hinta on ollut tietoinen valinta, ja onpahan varaa nostaa ensi vuodelle”, kuittaa Tero.

Tero Ailasmäki mönkijän ristinivelen vaihtotyössä. Kuva Risto Pöyliö

Mikäli sinulla on mielessäsi yritysidea, josta haluat jutella, niin ota yhteys kunnan yritysasiantuntijaan, mietitään yhdessä liiketoimintasuunnitelma ja kannattavuuslaskelma.

Yritysasiantuntija Risto Pöyliö
p. 040 486 8819, s-posti risto.poylio@salla.fi

”

On hienoa huomata, kuinka moottorikelkkojen ja mönkijöiden korjauspalvelulle on kysyntää.

Mainostaa ei ole tarvinnut kuin kerran, sana on kiirinyt hyvin eteenpäin.

Jos keväällä hoidettiin kelkkoja, niin nyt on vuorossa mönkijät. Paraikaa työn alla oli mönkijän ristinivelen vaihto. Tero muistuttelee jo nyt kelkanomistajia varamaan aikoja syksylle, etteivät kaikki kasaannu yhteen

aikaan.

On hienoa huomata, kuinka tällä palvelulle oli kysyntää ja miten toiminta on lähtenyt käyntiin. ■

Kaikkea hyvää jatkossa uudelle yrittäjälle!

Risto Pöyliö

Perjantaina
14.7.2023
klo 18 - 21

Katusählyturnaukseen pyydetään ennakoilmoittautumiset petteri.salmijarvi@salla.fi

Äinpäin- päivä kymmenettä kertaa

10 vuotta sitten järjestettiin Sallassa ensimmäistä kertaa Äinpäin-päivä. Ajatus lähti ympärivuorokautisesta valosta Sallan kesästä ja mietittiin, että voisi sitä valoisuutta juhlistaa iltatapahtumalla. Ensimmäisessä tapahtumassa tarjottiin illallista aamulla ja aamupalaa illalla, melottiin ja patikoitiin keskellä yötä; pistettiin siis kaikki yölsälaisin eli äinpäin.

Juhlavuoden kunniaksi palataan ensimmäisen tapahtuman tunnelmaan, kun kahvila-pizzeria Akkavaara tarjoaa listalla illan

kunniaksi aamiaista. Myös legendaariset Bat&Ryyd viihdyttävät Akkavaarassa illan aikana.

Rautatorilla lauletaan karaokea ja lauluvuoroa odotellessa herkutellaan pitkäikäisen makkarakojun eli Kertun-grillin kuumilla makkaroilla. Muista syödä suu tyhjäksi ennen omaa esiintymisvuoroa! 😊

Simpsetissä kisataan Kuoma -kengänheittokilpailussa ja myymälässä on tasatuntitarjoukset tapahtuman ajan. Sallan Latu ja Polku järjestää avoimen hiihtokisan Simpset-

tin kenturalla! Kisaan voi ilmoittautua klo 18 alkaen. Osuuspankin edessä on peräkonttikirppis.

Kasaa joukkue Sallan nuorisopalveluiden järjestämään katusählyturnaukseen torilla. Ennakoilmoittautumiset / pelaajaluettelo pyydetään torstaihin 13.7.2023 klo 16:00 mennessä sähköpostitse osoitteeseen: petteri.salmijarvi@salla.fi.

Sallan Taideseuran perinteinen taidenäyttely ja myyjäiset on nähtävillä 14.-19.7.2023 entisissä Veikon koneen tiloissa

Kuusamontie 7. Äinpäin-päivänä näyttely on avoinna klo 12 - 20, lauantaina klo 10 - 14, su suljettu ja muina päivinä 10 - 17.

Nuorten 4H-yrittäjien kesägrilli palvelee myös Äinpäin-päivän iltana kello 17-20.

Äinpäin arpoja myydään liikkeissä tapahtumaa edeltävän viikon ajan. Arpojen sekä mahdolliset muut tapahtuman tuotot menevät tänä vuonna Sallan Latu ja Polku yhdistyksen uuden avantouintisaunan hyväksi. ■

HAUTAJÄRVI

Kiviaavan partisaani-iskun
80-vuotis muistojuhla 15.7.2023

klo 10 Hartaustilaisuus Hautajärven kirkossa
klo 11 Kylätalo Seutula:

- Sallan kunnan tervehdys, kv puheenjohtaja Merja Mattila
- Muisti: Pohjoisen partisaanit -esitys (YLE)
- Savinapoikien konsertti
- Kahvitarjoilu

Perinneruokailu klo 12.30 - 14 Hautajärven Martat:

- kampsupotut (aikuiset 15 €, lapset alle 12 v. 10 €)
- Kakkuarpoja
- Myyntipaikkoja pihalla (varaukset Markulta p. 040 964 4056)
- Meillä käy vain käteismaksu

Klo 15 Retki Kiviaavalle

- Ennakoilmoittautumiset Outille 12.7. mennessä p. 0400 907 980
- Mukana Pekka Moilanen etsintäryhmästä
- Lähdetään kylätalolta yhteiskyydeillä
- Perillä nokipannukahvit

Maantieltä on matkaa muistomerkillä vielä 1,2 kilometriä ja reitti kulkee Kiviaavan poikki. Pitkospuut on nyt täysin uusittu, mutta reitti ei sovellu liikuntaesteisille.

Tervetuloa!

NARUSKA-PULKKAVIITA

Perinneruokapäivä 15.7.2023

Vuoden lappilainen kylä 2023 Naruska-Pulkkaviita järjestää perinneruokapäivän Haltin kodalla lauantaina 15.7. klo 14 - 16. Tarjolla on ruokaa sekä kampsujen tekoa.

Ennakoilmoittautumiset ruokailua varten Tarja Sipolalle p. 040 8200 098.

Vapaa pääsy, tervetuloa!

Ajo-ohje:

Sallasta Savukosken suuntaan n. 20 km, käännytään vasemmalle (Savukoski). Ajetaan n. 11 km, käännytään oikealle (Naruskantie). Ajetaan n. 27 km. Pieni opaste (Haltia) ja uimaranta vasemmalla puolella.

KURSU

Salla-päivän jatkot
Kursun kylätalolla 19.7.2023

Perinteiset Salla-päivien tanssit Kursun kylätalolla 19.7.2023 klo 19 alkaen. Tanssit tahdittaa Hannu Hautaniemen orkesteri. Kahvila avoinna!

Lippuja saatavilla ennakkoon kyläkahvilasta 13.6 alkaen.

Tervetuloa!

Salla päivä

19.7. klo 10–16

KENTURAN LAVA

- 10.00 Salla-päivän avaus – juontaja Jenni Matikainen
 10.10 – 10.40 Musiikkia – Kalle Pütter Big Band
 11.15 – 11.30 Sirkus Taika-Aika - esitys
 12.00 Kunnan tervehdys
 kunnanhallituksen puheenjohtaja
 Petteri Salmijärvi
 12.10 Juhlapuhe
 Professori ja rehtori emeritus
 Kalervo Väänänen Turun yliopisto
 13.00 - 13.30 Musiikkia – Talonpoika Lalli
 14.00 Palkitsemiset: Kulttuuripalkinto, Salla-mitalit
 14.30 – 15.00 Musiikkia – Kalle Pütter Big Band
 15.00 – 16.00 Tanen karaoke
 16.00 Salla-päivän ohjelma lavalla loppuu

LASTENMAAILMA URHEILUKENTÄLLÄ:

Tivoli Kapo- pomppulinna yms.
 Sirkustyöpaja klo 12 – 14
 Hevosajelua
 Lakanan painatusta

SALLAN SOTA- JA JÄLLEENRAKENNUSAJAN MUSEO (Savukoskentie 12)

Museolla

ilmainen sisäänpääsy.
 Resiina-ajelua, pihaleikkejä, Lettukoju, vanhat autot

Rajakievarissa

pyörii 5 x 10min uittovideoita ja
 Lauri Snellman kertomassa uittoperinteestä
 klo 11, 12, 13 ja 14.

MONIPALVELUAUTO LUKUWOORTI

Esittelyssä julkaisut:

Helge Niva ja Tuomo Haurunen:
 Tää seutu soitten ja tunturien...
 Sallan historiikki 1990 - 2019

Antero Miettinen: Sallalaisia evakossa Kälviällä

Poistokirjamyynti

KIRJASTO:

Poistokirjamyynti
 Löytötavarat
 EA-piste

KANSALAIPOISTON KÖMMÄTTI

(Kinttalanharju)

Askartelu- ja käsityötarvikkeiden vaihtotori klo 10-14.
 Voit tuoda itsellä käyttämättömäksi jääneitä askartelu- ja käsityötarvikkeita, vaihtaa ne toisen tuomiin tai hakea uutta ideaa ja tarviketta mukaasi.

SALLAN KIRKKO

Opastetut kirkkoesittelyt klo 12 ja 14

Salla

In the middle of nowhere

Tapahtumapaikka
 Sallan kirkonkylä, Kansantie

Muutokset mahdollisia.

Sallapäivä 19.7.2023 klo 10 – 16

Paikka-nro	Myyjä	Myyntituote	Paikka-nro	Myyjä	Myyntituote
1.	Lapin te-toimisto	toiminnan esittelyä	30.	Sallan matkailu	toiminnan esittelyä
2.	Runkauksen Hunaja	Hunajaa	31.	Eläkeliitto Sallan yhdistys	toiminnan esittelyä
3.	Nordesans	Lapin käsitöitä	32.	Kuolajärven Lapinkylä	toiminnan esittelyä
4.-5.	Hautajärven Martat	toiminnan esittelyä, kahvia, muurikkalettuja	33.	Helvi Juujärvi	Huovutustuotteet, käsityöt
6.	Sallan Reuma- ja tulesyhdistys ry	toiminnan esittelyä, makkaraa	34.	K-Kivirikko	Käsintehty hopea- ja kivikorut
7.	Keitele Forest oy	toiminnan esittelyä, puukauppaa	35.	Sinun Ravintosi	Neo Life-tuotteet, hyvinvointi
8.-9.	T:mi Henry Kenraali	karkkia	36.	Hannele Jänkälä	Huovutetut maahiset, töppöset ym.
10.	Villi Frida	villilyrteistä tehtyjä elintarvikkeita	37.	T:mi Ritva Määttä	Aito ruisleipä, räsymattoja
11.	Puhuri Oy	tuulivoiman esittelyä	38.	Maarit Kontiainen Art	Eläin- ja luontoaiheista taidetta
12.	Sallan 4H	toiminnan esittelyä, hattaran myynti	39.	Kati Jylhä-Ollila	Paitoja, linnunpönttöjä, vaappuja, uistimia
13.	Ensiapu- ja juomapiste	Vettä, laastaria...	40.	Attendo Meri-Lappi Oy	toiminnan esittelyä
14.	Arja Välikangas	Käsitöiden myyntiä	41.	Attendo Tupaswillia	Työ- ja päivätoiminnan esittelyä
15.	Sagawool	Käsinvärjättyä lankaa	42.	Oiva Lukkari	Kivikoruja
16.	Esko Heikkilä	Käsiptyhenuket	43.-45.	T:mi Chedli Houimli Import	vaatteita
17.	Väyläkirjat	Kirjaesittely ja myynti	46.	Raija Saariniemi-Kauppila	Islantilaisia villapaitoja
18.-19.	Kästyö	Poronahka- ja poronsarvikäsityöt ja poronsarvet	47.	Lapin Kilpi ry	toiminnan esittelyä
20.	Sallan kunta ja Lukuwoorti	Esittelyä ja kyselyt	48.	Sallan Latu- ja polku	toiminnan esittelyä
21.-22.	Mika Walen	Makeisia, kala- ja lihasäilykkeitä	49.	Latitude 66 Cobalt Oy	tietoa malminetsinnästä
23.	Taidetuote Laine	taulut, kortit	50.	Kursun kyläseura	Hot dogs
24.	Luannikas	vaatteita	51.	Tapio Määttä	Paistettuja muikkuja
25.	Hetki metsässä	Toiminnan esittelyä, hyvinvointituotteet	52.-53.	Sallaseura	Kuivalihavelli ja torttukahvit
26.	Renniina - Reindeer Family and Workshop oy	Käsityöt	54.-55.	Kari Niemi	Muikkuja
27.	Katja Piirainen	Luonnonvaratuotteita, yrtit, marjat ym.	56.-57.	Eräopas Martti Aaltonen	Kalaruokia
28.	Märkäjärven Martat	leivonnaisia, käsitöitä, kahvia	58.	Salmivaaran kyläyhdistys	Kahvia ja nisua
29.	Metsähallitus	toiminnan esittelyä	Museon piha	Soile Heikkilä	Lettukahvila
			Lastenmaailma / urheilukenttä		
			Kapo Games Oy		
			Taika-Aika		
			Miia Lappalainen		
			Pomppulinna, liukumäki, onkipeli sirkustyöpaja klo 12 – 14 hevosajelua		

Pyhäjärvenselän teollisuusalueella runsaasti rakennuspaikkoja

Sallassa Pyhäjärvenselän teollisuusalueella on käynyt huike kesän alusta lähtien. Metsää on raivattu ja maansiirtotöitä tehty. Alueelle rakennetaan kaavatietä sekä tehdään katuvalaistus ja valokuituyhteys teollisuustonttien yhteyteen. Alue sijaitsee kirkonkylältä pari kilometriä Sallatunturin suuntaan.

Pyhäjärvenselän teollisuusalueen asemakaava on hyväksytty vuonna 2019. Kunnan omistamalla alueella on myytävänä tai vuokrattavana 13 rakennuspaikkaa, joissa rakennusoikeutta on yhteensä noin 8600 k-m². Kunnanhallitus on päättänyt teollisuustonttien myyntihinnaksi 40 €/rakennusoikeusneliö ja uusille vuokrasopimuksille vuosivuokra on 6 % myyntihinnasta. Kaksi rakennuspaikkaa on jo vuokrattu Lapecolle, joka on aloittanut uuden ecoASEMAN rakennustyöt Pyhäjärvenseläntiellä.

Sallan kunnalla on myytävänä runsaasti tontteja niin vakituiseen asumiseen kuin vapaa-ajan viettoon ja yritystoimintaan. Suurin osa tonteista sijaitsee Sallatunturissa, missä on loistavat ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet. Tontteja on tarjolla

” Kunnalla on tontteja tarjolla myös vakituiseen tai loma-asumiseen.

myös kirkonkylällä sekä Pyhäjärven ja Kallunkijärven rannoilla. Sallatunturissa useimmille loma-asuntotonteille saa sijoittaa myös vakituisia asuntoja.

Sallatunturissa myytävien loma-asuntojen tonttien hinnat ovat 70 - 100 € / rakennusoikeusneliö sijainnista riippuen. Lisäksi ostaja maksaa kaupan yhteydessä vesi- ja viemäri liittämämaksun. Ostajalla on velvollisuus rakentaa vähintään puolet kaavan mukaisesta rakennusoikeudesta kolmen vuoden kuluessa. Varainsiirtoverosta ja kaupanvahvistajan palkkiosta vastaa ostaja, ja hän sitoutuu latupoolin vuotuisen poolimaksuun. Tonttia voi käyttää vain kaavanmukaiseen tarkoitukseen. Määräalan lohkomisen suorittaa maanmittauslaitos. Taksat näet Maanmittauslaitoksen sivuilta.

Lisätietoja myytävistä ja vuokrattavista tonteista antaa yritysasiantuntija Risto Pöyliö puh. 040 486 8819 tai sähköposti: risto.poylio@salla.fi

Sallan kunnan internet-sivuilta löytyy myös karttapalvelu, josta näkee kaikkien myytävien tonttien sijainnin: <https://www.salla.fi/palvelut/asuminen-rakentaminen-ja-ymparisto/tontit-ja-kiinteistot/> ■

Sallaan rakennetaan uusi julkinen avantosauna

Historiallinen toimija

Sallan Latu ja Polku Ry aloitti avantosaunatoiminnan Sallan Ruuhijärvellä vuonna 1993. Avantosauna on toiminut tähän asti yhdistyksen vuokraamalla Sallan Lomakodin kiinteistön rantasaunalla. Sauna on tullut käyttöikänsä päähän, ja Lomakodin kiinteistö siirtyi uudelle omistajalle vuoden 2022 lopulla. Sallan Latu ja Polku haluaa ylläpitää jatkossakin Sallan elävää avantosaunakulttuuria. Yhdistys onkin päättänyt rakentaa uuden julkisen saunan.

Saunan sydän on Sallan kylällä

Yhdistyksen jäsenistölle on tärkeää, että avantosaunatoiminta säilyy Sallan kylällä, jonka sijainti on keskeinen ja saavuttaa eri alueilta tulevat vakituiset asukkaat. Uusi sauna nykyaikaisin pesutiloin mahdollistaa myös yleisen saunavuoron järjestämisen matkailijoiden tarpeisiin ja lisää näin kylän matkailullista vetovoimaa. Tulevaisuudessa

myös Sallan kansallispuiston kulkijat voivat nauttia löylyistä ja avannosta.

Saunavetoomuksesta rakennussuunnitelmiin

Avantosaunaperinteen jouduttua vaakalaudalle, Sallan Ladun ja Polun sauna-aktiivit eivät jääneet toimeksi. Yhdistys julkaisi talvella saunavetoomuksen, joka

toimitettiin allekirjoituksineen Sallan kunnalle. Haave uudesta avantosaunasta oli syntynyt.

Kesäkuussa 2023 Sallan kunnanhallitus päätti vuokrata määrällän Ruuhijärven uimarannalta saunarakennusta varten. Sauna on tavoitteena lämmittää avantouimareiden ja -saunojen iloksi loppusyksystä jäiden lähtöön asti, ja kesäisin rakennuksen suihku- ja WC-tilat palvelevat kunnan uimarannan käyttäjiä. Varaus on

Sallan Ruuhijärvellä on avantosaunottu jo 30 vuoden ajan. Sallan Latu ja Polku ry aikoo rakentaa nyt uuden entistä paremman julkisen avantosaunan Sallan kyläläisten ja matkailijoiden käyttöön. Yhdistys peräänkuuluttaa iloista talkoohenkeä uuden saunan perustamiseksi.

myös kesäkiöskin pitämiseen.

Sallan Latu ja Polku ry:n avantosaunaprojekti on edennyt nyt suunnitteluvaiheeseen. Tavoitteena on löylytelytilat 10-12 saunojalle kerrallaan, ja rakentaa lisäksi erilliset pukuhuone- ja suihkutilat. Rakennuksen suunnittelussa pyritään resurssien rajoissa huomioimaan myös esteettömiä ratkaisuja saunomiskulttuurin mahdollistamiseksi. Saunasta halutaan myös ekologisesti kestävä. Tavoitteena on lämmön talteenotto saunan kiukaasta pesuvesien lämmitykseen, sekä ilma- tai maalämpöpumppu muiden tilojen lämmitykseen.

Yhteistyökumppaneita ja talkoolaisia haussa

Saunan rakentamisen rahoittamiseksi Sallan Latu ja Polku ry hakee Leader-rahoitusta, joka kattaisi osan saunan kustannuk-

sista. Rakennuskuluja kattamaan yhdistys tarvitsee myös muita yhteistyökumppaneita ja reilusti talkoohenkeä. Avantosaunaprojekti on koko Sallan kyläläisten sekä Sallan sydänystävien yhteinen ponnistus.

”Teemme hakemuksia eri säätiöille sekä etsimme aktiivisesti lahjoittajia ja sponsoreita. Tässä siis samalla avoin etsintäkuulutuksemme. Jos sydämesi sykkii Sallalle ja saunomiselle, otahan rohkeasti yhteyttä! Tarvetta on niin talkoolaisille kuin taloudelliselle ja materiaaliselle tuelle.”, lähettävät iloiset terveisensä Sallan Latu ja Polku ry:n avantosaunatyöryhmän jäsenet. ■

Yhteystiedot:
Talkootyöt ja rakennuslahjoitukset
Eero Vaarala p. 0400 196 824
Sponsori- ja rahoitukset Teija Tallila p. 050 330 2127
sallanlatu@gmail.com

Sallaan rakennetaan uusi ecoASEMA

Lapeco on aloittanut kesäkuussa uuden ecoASEMAN rakennustyöt Sallan kunnassa. Asema sijoittuu Sallan keskustasta pari kilometriä Sallatunturin suuntaan sijaitsevan Pyhäjärvenseläntien teollisuusalueelle. Pääurakoitsijana toimii Maanrakennus & Kuljetus Toivola Oy, joka valittiin tehtävään kilpailutuksen kautta. Aseman tulisi olla valmis marraskuussa 2023. Rakennustyön kokonaiskustannusarvio on noin 1 095 000 euroa.

Nykyaikainen, etäohjattava asema tulee palvelemaan nykyistä asemaa laajemmin aukioloajoin. Etäohjaus tapahtuu alueelle asennettavien valvontakameroiden avulla. Alueelle tulee kattavat opasteet asiointiin ohjaukseen sekä asiakaspuhelimia, joilla asiakkaat voivat ottaa yhteyttä etäneuvontaan. Asemalle rakennetaan rakennus vaarallisten jätteiden ja käyttökelpoisten tavaroitten vastaanottoon. Käytössä oleva alue asfaltoidaan ja aidataan. Asfalttikentän ulkopuoliset alueet rakennetaan viheralueeksi. Asioimaan pääsee tulo- ja paluuporttien kautta.

Rakennuttajakonsulttina toimii kunnallinen jätehuoltoyritys Vestia Oy, jolla on useita vastaavia asemia käytössään Pohjois-Pohjanmaalla. ”Asemin toiminnot on hiottu Vestialla hyvin palveleviksi ja tehokkaiksi. Konsepti soveltuu kooltaan ja toiminnoiltaan hyvin Sallan kokoisen aseman tarpeisiin” Lapecolla hankkeesta vastaavana toimiva käyttöpäällikkö Janne Vuoli kertoo.

Sallan ecoASEMALLA vastaanotetaan esimerkiksi puhdasta puujätettä, romu- ja pienmetallia, risuja, oksia ja puutarhajätettä, pahvia ja kartonkia, sähkölaite-romua, vaarallisia jätteitä, poistotekstiilejä, kaatopaikkajätettä, rakennus- ja purkujätettä jne. Sallan ecoASEMALLA vastaanotetut jätteet toimitetaan edelleen jätelajista riippuen materiaali- tai energiahyödynnettäväksi sekä käsiteltäväksi turvallisesti. Alueelle ei sijoiteta mitään jätteitä pysyvästi. Sama käytäntö on voimassa kaikilla Lapecon ecoASEMILLA.

Sallan keskustassa Kansantien palvelu edelleen ekopiste, jossa on keräysastiat keräyspaperille, kotitalouksien lasi-, kartonki-, metalli ja muovipakkauksille sekä UFF:n vaatelahjoituksille. Biojätettä ei toistaiseksi erilliskerätä Lapecon toimesta.

Sallan vielä käytössä olevaa ecoASEMAA olisi ollut tarpeen kehittää monenlaisilla toimilla, jotta aseman palvelut, käyttöturvallisuus ja jätteiden ohjaaminen käsiteltäväksi olisi saatu vastaavalle tasolle uuden aseman kanssa. Kokonaan uuden aseman rakennuttamisella palveluja sekä vastaanottokapasiteetin ylläpitoa on helpompaa ja kustannustehok-

” Nykyaikainen, etäohjattava asema tulee palvelemaan nykyistä asemaa laajemmin aukioloajoin.

Havainnekuva tulevasta Sallan ecoASEMASTA, joka valmistuu marraskuussa.

kaampaa hoitaa. Kuntalaiset ja alueen loma-asujat tulevat hyötymään uudesta asemasta nopeana ja vaivattomana asiointina sekä laajemmilla aukioloajoilla.

Täysin ilman henkilökuntaa uutta asemaa ei tulla jättämään. ”Tulemme huolehtimaan myös niistä asiakkaista, jotka kaipaavat paikalla olevan henkilökunnan neuvontaa. Asemalla järjestetään myös palveluaikoja, jolloin henkilökunta on opastamassa asiointia” Vuoli lupaa.

Sallan nykyinen ecoASEMA palvelee normaalisti uuden aseman valmistumiseen saakka

osoitteessa Kemijärventie 13, 98900 Salla.

Sallan uuden aseman valmistumista voi seurata Lapecon nettisivuilla osoitteessa: <https://lapeco.fi/yhteystiedot/ecoasemat/sallan-uusi-ecoasema>

Lisätietoja antavat:

Lapeco
Osmo Aikio, toimitusjohtaja
puh. 0400 516 237
Aila Kauppila, viestintäpäällikkö
puh. 040 130 7466
sähköpostiosoitteet ovat muotoa
etunimi.sukunimi@lapeco.fi

Sallan uuden ecoASEMAN rakennustyöt ovat käynnistyneet kesäkuussa. Kuva Elina Jokela

Bio- ja pakkausjätteet

Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoite on kirjattu lain-säädäntöön taajamien vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöille 1.7.2023 alkaen. Biojätteen erilliskeräysvelvoite astuu voimaan vuonna 2024 yli 10 000 asukkaan taajamissa kaikkiin asuin- ja kiinteistöihin eli esimerkiksi omakotitaloihin. Kunnat voivat poiketa jätehuoltomääräyksissään laissa säädettyistä erilliskeräysvelvoitteista viideksi vuodeksi kerrallaan tiukentaen tai höllentäen velvoitteita.

Biojätettä ei toistaiseksi erilliskerätä Lapecon toimesta. Määräykseen on kirjattu, että biojätteen erilliskeräys aloitetaan myöhemmin ilmoitettavan aikataulun mukaan. Lapeco aloittanee muutamassa toimialueensa kunnassa biojätteen erilliskeräyksen, kun lähin laitospainainen biojätteen käsittelypaikka on saatu Oulua lähemmäksi. Nykyisellään asumisessa syntyvien biojätteiden erilliskeräys ei ole ekologisesti eikä taloudellisesti kannattavaa.

Mitä eri jätteille tapahtuu?

- Vaaralliset jätteet toimitetaan luvanvaraiseen käsittelyyn
- Sähkö- ja elektroniikkaromu toimitetaan tuottajayhteisölle edelleen käsiteltäväksi
- Lajittelemattomat jätteet sekä rakennusjätteet toimitetaan Ouluun esikäsittelyyn lajittelulaitokselle. Tämän jälkeen osa jätteistä toimitetaan energiahyötykäyttöön ja osa loppusijoitettavaksi kaatopaikalle.
- Asemalla vastaanotetut kaatopaikkajätteet toimitetaan loppusijoitettavaksi kaatopaikalle Tornioon
- Romumetallit toimitetaan metalliteollisuuden raaka-aineiksi
- Risu- ja oksajäte, käsitelty puu ja käsittelemätön puu toimitetaan energiahyödynnettäväksi
- Betonijäte sekä tiili- ja laattajäte toimitetaan hyödynnettäväksi maanrakennusaineena
- Pahvit ja kartongit toimitetaan uusioraaka-aineeksi tuottajayhteisölle
- Kestopuu toimitetaan luvanvaraiseen käsittelyyn tuottajayhteisölle
- Kiinteistöiltä ja aluekeräysastioista kerätty polttokelpoinen jäte siirtokuormataan kuljetettavaksi Oulun Laanilan ekovoimalaitokselle energiahyödynnettäväksi.
- Poistotekstiilit eli puhtaat ja kuivat mutta rikkiäiset tai kulahtaneet vaatteet hyödynnetään kierrätysmateriaalina.

Tyytyväisiä kurssilaisia valmiiden taljojen kanssa.

” Perinne-
parkitus on
ekologisesti
kestävä ja
eettinen vaihto-
ehto teolliselle
nahanvalmis-
tukselle.

Perinneparkitusta paikallisilla raaka-aineilla

Sallan kansalaisopisto järjesti touko-kesäkuussa perinneparkituskurssin, jossa käsiteltiin paikallisia porontaljoja ja kalannahkoja. Kurssi houkutteli osallistujia paikallisten lisäksi Kuusamosta, Savukoskelta ja Rovaniemeltä.

Kouluttajaksi kurssille saatiin perinnenahkurimestari **Hanna Nore**, jonka periaatteisiin kuuluu niin tuotantoeläinten kuin riistankin osalta kokonaisvaltainen hyödyntäminen. Perinneparkitus on ekologisesti kestävä ja eettinen vaihtoehto teolliselle nahanvalmistukselle. Osana arvomaailmaa on, että taljojen ja nahkojen lisäksi myös parkituksen käytettävät parkkiaineet pyritään tuontituotteiden sijaan löytämään paikallisista raaka-aineista, esimerkiksi pajusta, pihlajasta tai kuusesta. Myös eläimestä itsestään voidaan saada kaikki tarpeellinen nahan parkittamiseen. Perinneparkitusta voi tehdä useilla eri menetelmillä, joilla voi tuottaa esimerkiksi pehmeitä turkiksia, kauniiksi parkittua pintanahkaa, pehmeää säämiskää tai kalvomaista rumpunahkaa. Eri menetelmien

Taljan kaavintaa.

hallitsemisen lisäksi on tärkeää ymmärtää raakavuodan ominaisuuksia, jotta näkee, millaiseen käyttöön se parhaiten soveltuu.

Kurssille valittu rasvaparkitus on menetelmänä haasteellinen porolle, sillä sen valmistukseen kuuluu taljan peseminen. Poron karva on niin tiivistä ja paksua, että sen kuivattaminen kenttäolosuhteissa teetti kurssilaisilla pitkän työpäivän. Huonosti kuivatusta taljasta karva alkaisi irtoamaan, joten työvaihe oli tärkeää tehdä huolellisesti. Rasvana

kurssilla käytettiin poron aivoista valmistettua massaa. Aivoilla parkitus on rasvaparkituksen kuningasmuoto: sen avulla nahkapuolesta saadaan puhtaanvalkoinen, kun tyydyttymättömät rasvahapot parkitsevat nahan. Aivojen sijaan voidaan käyttää kananmunan keltuaista, joka antaa nahalle kermanvaalean sävyn. Porontaljojen lisäksi kurssilla parkittiin naruskalaisia lohennahkoja ja salmivaaralaisia hauenahkoja sekä kasviparkilla että aivoparkilla.

Kurssin aikana kokeiltiin myös nahkojen jälkirasvaukseen soveltuvan rasvan tekemistä poron konttiluista saatavasta luuytimestä. Luuydinrasvaa oli kerätty talteen, kun konttiluita puhdistettiin käsityömateriaaliksi, ja kurssilla sitä käytettiin kasviparkittujen kalannahko-

jen rasvaamiseen. Sallan kansalaisopiston järjestämän kurssin materiaalit saatiin käyttöön Lapin ammattikorkeakoulun PoSiHIILI-hankkeelta, jonka tavoitteena on edistää poron kokonaisvaltaista hyödyntämistä.

Kahden kurssiviikonlopun aikana päästiin kurkistamaan laajaan ja antoisaan perinneparkituksen maailmaan. Kurssi herätteli huomaamaan, kuinka paljon käyttökelpoisia materiaaleja meillä täällä onkaan olemassa. Porojen ja kalojen lisäksi myös sallalainen riista ansaitsisi päästä osaksi perinnekasityötuotteita.

Kurssin ja perinneparkituksen oppeihin voi tutustua Hanna Noren kirjoissa Nahan jäljillä ja Kalannahan jäljillä joita voi ostaa esimerkiksi osoitteesta <https://holvi.com/shop/nahanjaljilla/>. ■

Niina Mattila
Reeta Sipola

Kirjoittajat toimivat Lapin ammattikorkeakoulun asiantuntijoina Tulevaisuuden Biotalouden osaamisryhmässä.

Aivoparkin levitystä.

Sallan kansalaisopiston kesä 2023

HEINÄKUU

Askartelu- ja käsityötarvikkeiden vaihtotori Kömmätissä	19.7.2023 klo 10-14
Musiikkileiri	24.-28.7.2023
Musiikkileirin päätöskonsertti	28.7.2023 klo 18
Kuolajärven saamenpuvun valmistus - oma kaava	28.-30.7.2023
Sallan kansainvälinen kesälukio	24.7.-6.8.2023

ELOKU

Taiteen kesäleiri	1.-4.8.2023
Betonilaatat	12.-13.8.2023
Raku-keramiikka	26.-27.8. ja 6.-17.9.2023

SYYSKUU

Mosaiikkikurssi	2.-3.9.2023
Lapikaskurssi	8.-10.9. ja 22.-24.9.2023
Puukkokurssi	14.-17.9.2023

Paulanauhakurssi	2.9., 9.-10.9. ja 23.-24.9.2023
Luovan kirjoittamisen kurssi	22.-24.9.2023

Muutokset ohjelmassa mahdollisia.
Ilmoittautumiset ja lisätiedot:
uusi.opistopalvelut.fi/salla

” Omatoiminen Kirjat kotiin -asiakas voi tämän jälkeen varata itse haluamansa kirjat verkkokirjastosta ja odottaa, että ne toimitetaan kotiovelle sovittuna päivänä. Aikaisemmat lainat voi samalla palauttaa.

Lukuwoorti on minikokoinen kirjastoauto, jonka asiakas voi halutessaan pyytää pihaansa ja valita lukemisensa sieltä.

Kirjat kotiin Sallan kirjastosta!

Sallan kirjastossa on vuodesta 2020 asti toiminut Kirjat kotiin -palvelu, jonka ideana on tuoda asiakkaan toivomat kirjat (tai koko monipalveluauto LukuWoortin pieni kokoelma) suoraan asiakkaan kotiin kerran kuussa. Aluksi palvelu oli tarkoitettu erityisesti heille, jotka eivät esimerkiksi sairauden, vamman tai korkean iän takia pysty itse asioimaan kirjastossa. Salla on kuitenkin laaja kunta, jossa kirjastoja on vain yksi. Siispä päätettiin muuttaa palvelu kaikille kuntalaisille avoimeksi. Ovathan jo pelkät pitkäät välimatkat ja kiireinen arki esteitä kirjaston käytölle. Nyt asiakkaita on ympäri kuntaa ja kirjoja viedään kaiken ikäisille, koululaisesta veteraaniin.

Asiakkaaksi ryhtyminen on helppoa. Ei tarvitse kuin soittaa kirjastoon ja tehdä asiakassopimus. Sopimuksessa asiakas antaa kirjastolle luvan hoitaa kirjastoasioitaan: esimerkiksi lainata, uusia ja tehdä varauksia. Omatoiminen Kirjat kotiin -asiakas voi tämän jälkeen varata itse ha-

luamansa kirjat verkkokirjastosta (lapinkirjasto.finna.fi) ja odottaa, että ne toimitetaan kotiovelle sovittuna päivänä. Aikaisemmat lainat voi samalla palauttaa.

Jos netin käyttö ei innosta, voi kirjatoiveet kertoa virkailijalle puhelimitse tai sähköpostilla. Osan tai kaikki kirjat voi myös jättää kokonaan virkailijan valittaviksi. Virkailija haastattelee asiakkaita ja selvittää heidän kirjajakunsa ja muut mieltymykset aineiston suhteen, ja kokoaa sopivan kassillisen. LukuWoorti on minikokoinen kirjastoauto, joten halutessaan asiakas voi myös vain pyytää auton pihaansa ja valita lukemisensa sieltä. Digiapu ja mahdollisuus tulostimen ja skannerin käyttöön kulkevat aina auton mukana.

Tällä hetkellä Kirjat kotiin -palvelulla on neljä eri reittiä. Yksi vie kirjoja Onkamon kautta Hautajärven alueelle, toinen Aholanvaarasta eteenpäin aina Paloperälle saakka. Kolmas reitti tekee pitkän lenkin Kursun, Ahvenselän, Vittikon ja Vallovaaran

alueilla, neljäs kulkee Kellovälän ja Kotalan kautta Saijalle ja Naruskaan. Reittejä laajennetaan aina uusien asiakkaiden liittyessä mukaan. Sallan kirkonkylän asiakkaiden kirjat kuljetetaan ilman varsinaista reittiä, sään salliessa usein polkupyörällä tai potkukelkalla.

LukuWoortista on iloa myös ilman Kirjat kotiin -asiakkaaksi liittymistä. Tavallisen kirjastoauton tapaan LukuWoortilla on reiteillä muutama vakiopysäkki, joille voi tulla asioimaan kuka tahansa. Pysäkkitoiveita otetaan vastaan, kunhan ne vain sijoittuvat valmiiden reittien alueille. Jos tarve kirjojen kotiinkuljetukselle on satunnainen, vaikkapa murtuneen jalan takia, voi LukuWoortin ja kirjakassin saada ovelleen myös kertaluontoisesti, ilman varsinaiseksi asiakkaaksi liittymistä. Tällöinkin pätevät normaalit reittipäivät ja -aikataulut.

Kirjat kotiin asiakkuus kannattaa! Viime syksynä tehdyn asiakaskyselyn mukaan kaikki vastaajat olivat niin tyytyväisiä,

että suosittelevat palvelua muillekin. Tuotu aineisto oli kaikista vastaajista joko täysin tai jokseenkin oman maun mukaista, ja myös kuljetusaikatauluihin oltiin tyytyväisiä. ■

Muutamia asiakkaiden kommentteja:

”Toivottavasti jatkuu edelleenkin samanlaisena, henkilökunta on ystävällistä ja asiansa osaavia. Kiitos kovasti!”

”Olen ollut oikein tyytyväinen, olen tuonut toiveeni esille, minikälaista lukemista olen halunnut. Kiitos.”

”Erittäin hyvää palvelua, ei mitään lisättävää. KIITOS! <3”

Uusia asiakkaita otetaan mukaan taas elokuussa. Ajantasainen reititietokanta selviää kunnan nettisivuilta tai kirjastosta kysymällä. Hyvää kesää!

Kysy lisää: 040 821 2876 tai kirjasto@salla.fi

- Lila Mäkelä, kirjastovirkailija

LukuWoortin pysäkit elokokuussa 2023

Pop up -kirjasto: lainaus, palautus, varaukset, tulostus, skannaus, digiapu

Saija,
entinen kauppa,
Saijanlenkki 6
ke 23.8. klo 12:45-13
ke 27.9. klo 12:45-13

Kursu,
Kursun kylätalo,
Uutelantie 2b
ke 16.8. klo 14:15-14:45
ke 13.9. klo 14:15-14:45

Salmivaara,
Salmivaaran kylätalo,
Salmivaarantie 5
ke 16.8. klo 15-15:15
ke 13.9. klo 15-15:15

Onkamo,
levike, Onkamontie 96
ke 30.8. klo 10-10:15
ke 4.10. klo 10-10:15

Hautajärvi
Seutula,
Karhunjärventie 1B
ke 30.8. klo 12:45-13
ke 4.10. klo 12:45-13

Hautajärvi
Luontokeskus,
Hautajärventie 414
30.8. klo 13:05-13:20
ke 4.10. klo 13:05-13:20

Sallatunturi
Holiday Club
Sallan parkkipaikka
ke 30.8. klo 13:50-14:10
ke 4.10. klo 13:50-14:10

Sallasta syttöjä Suomelle

Sallasta syttöjä Suomelle- tapahtuma järjestetään 18.9.2023 Sallassa. Tapahtumassa eri alojen asiantuntijat analysoivat ja ideoivat tulevaisuutta kunnassa, jossa on toimittu ketterästi ja tehty paljon erilaisia maanlaajuista ja kansainvälistä näkyvyyttä saaneita kehittämishankkeita. Tapahtuman innovaattoreina ovat toimineet professori, rehtori emeritus **Kalervo Väänänen** ja Porin kaupungissa pitkään toiminut kaupunginjohtaja **Anna-Maija Luukkonen**.

Tilaisuudessa tuodaan esille miten ennakkoluulottomalla asenteella kettärästi toimien

voidaan kokeilla ja luoda kestäviä toimintatapoja ja vaikuttaa tulevaisuuteen, elinvoimaan ja hyvinvointiin.

Sallassa on rakennettu kuntalaisille ja matkailijoille hyvinvointia tuovaa toimintaympäristöä, joista viimeisin näkyvin teko on ollut Sallan kansallispuisto. Sallassa on nähty myös digitaalisen median mahdollisuudet imagon luomisessa. SaveSalla ilmastokampanja keräsi valtavan kansainvälisen some-suosion.

Sallan lukion kansainvälistymisestä ja ammatillisen koulutuksen yhdistämisestä lukio-opintoihin käytetään käsitettä Salla-malli. Tätä mallia on tuotu

esille laajasti eri puolilla maailmaa. Salla-mallilla voidaan ratkaista työvoimapulasta ja väestön vähenemisestä johtuvia haasteita.

Erilaisille kehittämishankkeille on myönnetty avustuksia

Opetushallitus on myöntänyt 80 000 € rahoituksen *Kestävä elämää yhdessä tekemällä - monimuotoisia taitoja vahvassa verkostossa arktisessa ympäristössä* -hankkeelle. Sallan kunnassa sijaitsee Helsingin yliopiston Väriön tutkimusasema, joka tekee maailmanlaajuisesti merkittävää ilmastotutkimusta

ja ekosysteemeihin liittyvää tutkimusta. Tässä hankkeessa tavoitteena on kehittää toisiinsa linkittyviä ja risteytyviä monimuotoisia taito- ja tiedepolkuja perusopetuksen oppilaille. Polkujen kehittäminen, koordinointi ja toteutus tapahtuu yhteistyössä Helsingin yliopiston Väriön tutkimusaseman, Lapin yliopiston harjoittelukoulun ja Sallan kunnan perusopetuksen kanssa.

Taiteen edistämiskeskus TAIKE on myöntänyt rahoitusta 27 000 € Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museon ulkonäytelyalueelle sekä Sallan kirkkoon toteutettavan valotaideteoksen tekemiseen.

Suomen kulttuurirahaston Lapin rahasto on myöntänyt mm. seuraavia apurahoja kulttuurin edistämiseen Sallan suunnalla:

o Taiteen maisteri Timo Metsäjoki 9 500 € ääni- ja yhteisötaidehankkeen toteuttamiseen Sallassa

o Kirjailija Riikka Karpinen 14 000 € Sallan Väriön tutkimusaseman historiaa, Lapin paikalliskulttuuria sekä tutkimusta yhdistävän teoksen kirjoittamiseen

o Salla-Seura ry 3 000 € näytelmäesityksen toteuttamiseen ■

Sallasta syttöjä Suomelle- palsta kertoo tulevista kehittämishankkeista ja tapahtumista, joilla tehdään tulevaisuutta.

Sotilasvalatilaisuudet Sallassa elokuun alussa

Ivalon Rajajääkärikomppania ja Sodankylän Jääkäriprikaati järjestävät sotilasvalatilaisuudet Sallassa 11. – 12.8.2023.

Lapin rajavartioston Rajajääkärikomppania järjestää saapumiserän II / 2023 sotilasvalatilaisuuden perjantaina 11.8.2023 klo 11.00 alkaen Sallatunturin liikuntakeskuksessa. Valan ottaa vastaan Lapin rajavartioston komentaja eversti Jarkko Alén ja valan esilukijana toimii Sallan kunnanjohtaja Erkki Parkkinen. Valatilaisuuden hartaushetken toimittaa sotilaspastori Mauno Heppola ja musiikista vastaa

Lapin sotilassoittokunta. Tilaisuuteen osallistuvat Rajajääkärikomppanian varusmiehet, varusmiesten omaiset ja kutsuvieraat.

Sodankylän Jääkäriprikaatissa heinäkuussa palveluksen aloittaneet varusmiehet vannovat sotilasvalan tai antavat sotilasvakuutuksen lauantaina 12.8.2023 Sallassa. Valan ja vakuutuksen esilukijana toimii Sallan kunnanjohtaja Erkki Parkkinen. Tilaisuus alkaa klo 9.00 sepeleenlaskulla Sankaripatsaalle. Kello 10 annetaan sotilasvakuutus ja klo 11 sotilasvala urheilukentällä. Valatilaisuuden jälkeen tarjotaan

kenttälounas kunnanviraston paikoitusalueella varusmiehille ja heidän läheisilleen. Kunnanviraston ja kirjaston alueella on myös Jääkäriprikaatin kalustoesittely koko päivän klo 14 saakka.

Lauantain tapahtuma vaikuttaa liikennejärjestelyihin. Valaa seuraamaan tulevat omaiset ja muu yleisö pysäköivät autonsa Kuusamon suunnasta tullessa Sallan koulukeskuksen pihalle ja Kemijärven suunnasta tullessa raviradalle Hatajavaarantielle. Molemmista pysäköintipaikoista on linja-autokuljetus tapahtumapaikalle. ■

Alakurtin rakentaja Ensio Koliseva Sallaan

Salla-seuran näytöksessä maanantaina 17. heinäkuuta muistellaan 1990-luvun alkuvuosia ja katsotaan seuran kotiseutumatkavideon lisäksi Alakurtin rakentamisesta kertova dokumentti.

Berliinin muuri murtoi 1989 ja Neuvostoliitto hajosi joulukuussa 1991, jonka jälkeen Salla-seura pääsi järjestämään ensimmäiset kotiseuturetkensä vanhaan Sallaan.

Itä-Euroopassa uusien rajojen kanssa oli suurempi ongelma, sillä Saksa halusi yhdistyä, joten venäläi-

set sotilaat oli siirrettävä Venäjälle rakennettaviin sotilaskaupunkeihin.

Puolimatka oy sai Alakurtin sotilaskylän rakentamisurakan 1992 ja se toi töitä lamavuosien jälkeen myös Itä-Lappiin. Kemijärveltä, Sallasta, Savukoskelta ja Pelkosenniementä lähettiin rajan taakse töihin.

Työväkeä kulki tuhansia rajan yli vuoteen 1995 asti ja urakkaa johti projektipäällikkö Ensio Koliseva. Kansainvälisellä noin 1 250 henkilön työmaalla tapahtui kaikenlaista, eikä onnettomuuksilta välttytty.

Koliseva saapuu Salla-seuran tilaisuuteen kertomaan Alakurtin rakentamisvuosista ja hankkeesta, joka valmistuessaan kesällä 1994 tarjosi asunnot sadoille sotilasperheille.

Tilaisuudessa myynnissä Kolisevan Alakurti-sotilaskaupunki saksalais-venäläisessä ruletissa -kirjaa.

Salla-seuran videonäytös ja muistelutilaisuus valtuustosalissa maanantaina 17.7.23 kello 18–20.

Ohjelma ovelta 5 euroa, sisältää kampanisukahvit. ■

Salla
In the middle of nowhere

Sallassa tapahtuu

HEINÄKUU

- To 13.7 klo 18 Kesäilta museolla: Savinapojat ja yhteislaulua, Sallan museon ulkolava
- Pe 14.7 klo 18 – 21 Äinpäinpäivä, Sallan kirkonkylä
14. – 19.7. Sallan Taideseuran näyttely, Kuusamontie 7
- La 15.7 klo 10 Hautajärvi-päivä, teemana partisaani-iskun 80-v. muistojuhla, kylätalo Seutula
- La 15.7 klo 14-16 Perinneruokapäivä Naruskalla Haltin kodalla
- Su 16.7 klo 15 Ehtoollishartaus Karhutunturin kodalla Naruskalla. Sallan srk
- Su 16.7 klo 18 Musikaali: Jokiristeily Atlantilta Ukrainaan, Sallan museon ulkolava, liput 15 € (sis. kahvi)
- Ma 17.7 klo 18 Salla-seuran video-ilta Kunnanvirastolla. Ohjelma 5 € sis. torttukahvit
- Ti 18.7 klo 17 Hartaus Pieni lepohetki -patsaalla, srk-talo. Salla-seura ja Sallan seurakunta
- Ke 19.7 klo 10 - 16 Sallapäivä, Sallan kirkonkylä
- Ke 19.7 klo 12 ja 14 Opastetut kirkkoesittelyt Sallan kirkko
- Ke 19.7 klo 19 Sallapäivän jatkot, tanssit Kursun Kylätalo
- La 22.7 klo 18 Pölkkybaarin Petankkikisat Sallan Saijalla, Kaunisharjun maastossa
- Ti 25.7 klo 18 Yhteislaulua Kylillä, Hautajärvi, Seutulan kylätalo. Mukana myös LukuWoorti
- To 27.7 klo 18 Kesäilta museolla: Roimu, iskelmämusiikkia, Sallan museon ulkolava, vapaa pääsy
- Pe 28.7 klo 18 Musiikkileirin päätöskonsertti, Sallan museon ulkolava

Kahvila ja kirpputori joka tiistai ja torstai klo 12 - 18 Kursun kylätalo 3.8.2023 asti

ELOKUU

- Pe 11.8 klo 11 Lapin Rajajääkärikomppanian sotilasvalatilaisuus Sallan Liikuntakeskus (ei avoin)
- La 12.8 klo 10 Sodankylän Jääkäriprikaatin sotilasvalatilaisuus Sallan kirkonkylä urheilukenttä
- La 12.8 klo 8.30 – 14 Jääkäriprikaatin kalustoesittely kunnanviraston ja kirjaston alueella
- La 12.8 klo 14 Elonkorjuujuhla, Sallatunturin Tuvat
- Ke 23.8 klo 10.30 Vauvaperheiden sirkuskonsertti, Sallansuussa
- Pe 25.8 klo 18 Konsertti Kalle Peura ja Pauha Trio, Sallan kirkko
- Ma 28.8 klo 16 Kunnan pojat esittää: Talking Accordion, Sallan kirjasto, vapaa pääsy

SYYSKUU

5. – 13.9 Sallan Rykimäviikko
- Ti 5.9 klo 10 Museon Syystupinat, mm. Raimo Salon dokumenttielokuva Kämppäemäntä
- To 7.9 klo 19 Osmo Ikonen, Suomi Love -musiikkia, Salla Wilderness Park. Liput 20 €
8. – 9.9 klo 18 Papan Fest, Sallatunturin Tuvat
- Ke 13.9 klo 19 Jore Marjaranta Poropuistossa, Salla Wilderness Park. Liput 20 €
- La 16.9 Porttikosken uittojuhla Savukoskella. Yhteiskuljetus Sallasta.

LOKAKUU

- Pe 6.10 klo 18 Pianokonsertti Philip Ljung, Sallan kirkko
23. – 29.10 Ei Tapahdu Mitään -viikko

Näyttelyt:

1.-30.6. Rovaniemen taidemuseon kiertonäyttely: Haaveita ja Unelmia, Sallan kirjasto Sallan sota ja jälleenrakennusmuseon Maaseutunäyttely Rajakievarella läpi kesän. Rajakievari avoinna museon aukioloaikojen mukaan, ellei tilaa ole varattu yksityiskäyttöön. Vapaa pääsy!

6.6. - 30.7.23 Sallalaisen edesmenneen Olli Virkkulan öljyvärimalauksia Sallan Rajakievarissa

1.-31.8. Rajaseututyön 100-vuotinäyttely, Sallan kirjasto

5.-30.9.23 Lea ja Simo Iso-Möttösen taidenäyttely "Elämänpalasia yksin ja yhdessä" Sallan Rajakievarissa.

1.-31.10. Rovaniemen taidemuseon kiertonäyttely: Tulevaisuuden maisemia, Sallan kirjasto

Muutokset mahdollisia. Seuraa Sallan kulttuuri- ja vapaa-aika sivua Facebookissa, Instagramissa ja netissä www.salla.fi/info/tapahtumakalenteri

Lisätietoja <http://loma.salla.fi/fi/tapahtumat/>

Vietä hetki kirkossa

ja nauti pyhydestä keskellä arkea!

Sallan kirkko on avoinna kesäkaudella 12.6.–30.7.2023 maanantaista perjantaihin kello 11–17. Kirkon siivessä Wanhassa salissa on avoinna myös kesäkahvila ja pieni puoti, joka palvelee vierailijoita kirkon aukioloaikoina. Kirkon oppaat ja seurakunnan työntekijät esittelevät mielellään kirkkoa niin ryhmille kuin yksittäisille vierailijoille.